

Raadsbericht

Aan : Raad
Van : College
Datum : 16 september 2025
Doel : Beantwoording toezegging 339
Onderwerp : Afvalstoffenheffing 2026
Beh. ambtenaar : C. Schopman
Kenmerk : 1877807
Bijlage :

AANLEIDING

Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 is gebleken dat het product afval voor het jaar 2024 niet kostendekkend is geweest. Hierover is de raad geïnformeerd in het voorjaarsbericht van juli 2025. Om dit te herstellen zijn de tekorten opgevangen uit de algemene middelen.

De afvalstoffenheffing blijkt al enkele jaren bij nacalculatie niet kostendekkend te zijn, hoewel dit wel het streven is van het college en de raad. Deze tekorten die zijn ontstaan hebben verschillende oorzaken.

1. Plastic verpakkingen, Blik en Drinkpakken (PBD)

PBD brengt minder op dan gedacht. Dit komt omdat er minder PBD is opgehaald dan verwacht, waardoor er lagere opbrengsten zijn dan begroot. Daarnaast is er meer afkeur geweest van PBD vanwege strengere regelgeving en meer vervuiling, waardoor ook de kosten zijn gestegen.

2. Restafval

Naar nu blijkt is de hoeveelheid ingezameld restafval in 2024 nagenoeg gelijk gebleven, waar de verwachting was dat hij verder zou dalen. De verwerkingskosten zijn hierdoor gestegen. Ook de afvalbelasting die de gemeente moet betalen (die gekoppeld is aan de hoeveelheid restafval die wordt opgehaald) is hierdoor gestegen ten opzichte van de begroting 2024.

3 Berekening afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt gebaseerd op de gegevens van voorgaande jaren én het aantal huishoudens. In de prognose voor het jaar 2024 en 2025 zat een omissie, waardoor er is gerekend met een verkeerd aantal huishoudens. Mede hierdoor is de afvalstoffenheffing in 2024 en 2025 te laag geweest om kostendekkend te zijn.

Verbetermaatregelen voor bovenstaande oorzaken vindt u onder het kopje Vervolg.

SYSTEMATIEK

De tarieven voor het komende jaar worden al in het jaar ervoor vastgelegd. Daardoor was er in 2025 geen tariefaanpassing meer mogelijk toen bleek dat de heffing voor het jaar 2024 niet kostendekkend was. Dit heeft ertoe geleid dat er nu twee jaar op rij een substantieel tekort is ontstaan. Door de systematiek die wordt gebruikt is het niet mogelijk eerder tarieven aan te passen of in te grijpen. De inkomsten zijn in het voorjaarsbericht 2025 incidenteel voor 2025 afgeraamd met €412.200.

Raadsbericht

GEVOLGEN

Om de afvalstoffenheffing in 2026 kostendekkend te maken zou het tarief met 21% moeten stijgen. Het college vraagt de raad om via de begroting ermee in te stemmen dit over 2 jaar te spreiden. Dit wil zeggen dat in 2026 de afvalstoffenheffing, met een eerste extra verhoging van 12% zal stijgen, en de heffing in 2027 kostendekkend wordt gemaakt. De hierdoor minder ontvangen inkomsten in 2026 (à €240.000) zal als incidentele onttrekking op de Algemene Reserve in de begroting 2026 worden verwerkt. Deze mutatie heeft minimale gevolgen voor het weerstandsvermogen en daaruit voortvloeiende ratio's. In 2027 zal het tarief dan alsnog stijgen met de resterende 9% + een verwachte inflatie van 3%.

Het vaste deel van het tarief (80%) zal met dit voorstel in 2026 € 341 worden. Het variabele deel (20%) zal € 85,66 zijn op basis van 8 ledigingen per jaar. Totaal €427,61. Het variabele deel kan hoger of lager uitvallen. Dit hangt af of een huishouden meer of minder afval aanbiedt.

OVEREENKOMST VERPACT

Per 1 januari 2026 geldt een nieuwe overeenkomst met Verpact. Verpact heeft als taak te zorgen voor een slimme en efficiënte inzameling en recycling van verpakkingen en betaalt de vergoedingen voor o.a. PBD aan de gemeente. Door de nieuwe overeenkomst gaat er veel veranderen voor de gemeente. Zo zullen er extra kosten gemaakt moeten worden om ons PBD te laten keuren en de gemeente wordt zwaarder afgerekend bij een lage kwaliteit PBD. Het kan zijn dat de gemeente hierdoor steeds minder geld zal ontvangen voor het ingezamelde PBD.

De gemeente is samen met HVC aan het onderzoeken of het afvalinzamelingbeleid aangepast moet worden. Er zullen de komende tijd een aantal scenario's doorberekend worden. Het doel is om grote schommelingen in kosten en/of tarieven beter onder controle te houden. Dit kan mogelijk gevolgen hebben voor toekomstige tarieven. We zullen u daar tijdig over informeren.

VERVOLG

Om eerder genoemde oorzaken te verbeteren zetten we in op de VANG-doelstellingen (van afval naar grondstof):

1 en 2: Door gezamenlijk met de inwoners in te zetten op het verminderen van het restafval, het verbeteren van het scheiden van de grondstoffen en verminderen van de afkeur van de grondstoffen kunnen we een positief effect hebben op de kwaliteit en kosten. We blijven inzetten op voorlichting, informatievoorziening, ondersteuning en handhaving om onze doelstellingen te bereiken.

3: Bij het maken van de prognose voor de komende begrotingen zal niet langer uitgegaan worden van een verwachte daling in het aantal kilo's, maar worden cijfers gebruikt van eerdere jaren. Bij een eventueel financieel overschot, zal dit geplaatst worden in de voorziening egalisatie.

Ons voorstel is om op dinsdag 14 oktober tijdens de voorronde van de raad een informatiesessie te houden. Tijdens deze avond zal bovenstaande informatie worden toegelicht en is er ruimte om vragen te stellen. Tevens zal HVC aanwezig zijn om informatie te geven over de nieuwe overeenkomst met Verpact en welke (mogelijke) gevolgen dit heeft voor gemeente Wormerland. Er zal ook uitleg worden gegeven over de verschillende (verplichte) belastingen die betaald moeten worden.